

Walter Fürst, Stauffacher, Arnold Melchthal en nog enige andere getrouwen hadden zich naar het slot van vrijheer von Attinghausen begeben.

Wij weten dat er een bode bij de oude burger van Altdorf gekomen was, om hem te melden, dat de bejaarde edelman op sterven lag.

Diezelfde bode had de vrijheer nog verteld, hoe Gessler vader Tell dwong een appel van 't hoofd van zijn kind weg te schieten.

Walter Fürst, die zijn kleinzoon niet verlaten wilde, kwam nu met zijn vrienden op het kasteel.

De vrijheer sliep... Eerbiedig schaarden de mannen zich bij zijn sponde.
't Was wel een dag vol emoties...

— Het is 't einde, fluisterde Walter...

— Die slaap zal hem goed doen, meende Stauffacher... Als hij ontwaakt, zal hij zich beter voelen.

— Neen, hij heeft ons ontboden omdat hij voelde, dat zijn levensdraad afgesponnen is. Met hem verdwijnt de laatste, die de keizer durfde spreken over ons recht.

Droevig aanschouwden de mannen deze Zwitserse edelman, die altijd een vader voor zijn onderhorigen geweest was.

Eensklaps hoorde men gerucht aan de deur, die dan opengeduwde werd.

— Ik wil mijn kind zien ! klonk het.

— Hemel ! het is Hedwig, mijn dochter, zei Walter Fürst.

— Tells vrouw... Zeker heeft ze het vernomen ! sprak Melchthal.

— En ik, die nog niet tot haar kon gaan, want mijn plicht riep mij hier ! hernam Fürst.

Hij snelde door de zaal naar de deur.

— Mijn kind ! kreet Hedwig...

— Hier ben ik, moeder ! riep de kleine Walter, en hij sprong haar om de hals.

Hedwig klemde het jongetje vast tegen zich aan.

— En uw arme vader ! snikte ze. Hij is weggevoerd... gevangen !

— Stil... daar ligt een stervende, waarschuwdde Fürst.

Hij wenkte allen in 't portaal... en sloot de deur.

— Arme Hedwig ! zei hij bewogen. 't Is vreselijk...

— Willem in de gevangenis ! O ! hoe hebt gij dat allen laten gebeuren ? Gij zijt mannen...

Verwijtend keek ze de groep aan.

— Ha ! vervolgde ze, hoe oud ik ook word... altijd zal dat beeld mij voor de ogen staan... mijn kind aan de boom gebonden... de vader gereed tot schieten... En vreemden kwamen mij dat vertellen ! Ik weet niet hoe ik tot Altdorf geraakt ben... En dan weer van daar naar hier. O, Willem !

— Mijn plicht riep mij hier... Het is een vreselijke dag, zei Walter Fürst.

— Een vreselijke dag ! kermde Hedwig. O ! ware 't maar een dag... maar gans ons leven is gebroken... Willem in de gevangenis. O ! zijt gij mannen, dat gij het hebt kunnen aanzien, hoe Willem naar dat kind schieten moest... dat gij hem liet wegvoeren...

— Wij waren zo weinigen en ongewapend, sprak haar vader.

— Vader... wij hebben Willem verloren ! God behoeve zijn ziel voor vertwijfeling... Zijn lichaam zal al gebroken zijn. Willem in een cel... Geen zon... geen licht meer zien. Gescheiden van mij... O ! mannen, zult gij dan in dat onrecht berusten ?

— Neen, Hedwig, wij zullen de tiran bestrijden !

— Wanneer ?

— Heb geduld en hoop !

— Neen... neen... er is geen hoop. Hij zucht in de kerker... hij zal sterven... Tell afgesloten... hij die altijd in Gods vrije lucht was... hij die immer rondwaalde, de man van de bergen...

— Wij zullen hem verlossen ! verzekerde Stauffacher.

— Wanneer... wanneer ? Hoe zoudt gij hem bevrijden, als ge weerloos toezagt, toen hij gekneveld weggeleid werd ! O ! paai mij niet met ijdele woorden ! Wat heb ik aan beloften ? Naar hem schreit mijn hart... En hij is opgesloten !

— De vrijheer is ontwaakt, zo meldde een zuster, die de zieke verpleegde.

— Hedwig, kom bij ons, matig uw smart... Straks gaan wij samen weg, fluisterde Fürst.

— Naar een huis, waaruit alle geluk gebannen is...

Von Attinghausen zat nu recht, gesteund door kussens. Zijn edel gelaat glansde toen de burgers zijn sponde naderden.

— Dank, vrienden, dat gij gekomen zijt, sprak hij met wel zwakke, maar toch nog duidelijke stem. Maar waar is hij ? Verlaat hij mij in het laatste ogenblik ? Men heeft om hem gezonden...

— Gij meent de jonker, zei Walter Fürst... O ! wees niet ongerust ! hij zal wel komen... hij is een van de onzen...

— Een van de uwen ? Helaas...

— O ! deze morgen hadt gij Ulrich von Rudenz moeten horen spreken tot de landvoogd.

— Wat dan ? Zeg het mij ! drong de zieke aan. Sprak hij voor zijn vaderland, voor zijn volk, voor het recht ?

— Ja, voor ons recht !

— En met ware heldenmoed ! voegde Stauffacher er aan toe.

Fürst vertelde nu kort de ontmoeting van Ulrich en Gessler.

— O ! God zij dank, dat ik dit mag horen ! stamelde de vrijheer. Maar waarom komt hij niet, dat ik hem mijn laatste zegen geef... Ik voel, dat mijn einde snel nadert.

Niemand wist, waar de jonker zo lang bleef. Men had hem toch gezocht.

— Gij zult hem nog zien, hernam Stauffacher. Ik bemerk aan uw blik dat de slaap u verkwikt heeft... Uw krachten zijn wat hersteld.

— Maar wie is die knaap ? vroeg de grijsaard, op Walter wijzende.

— Tells kind en het mijne ! snikte Hedwig.

— Tell, die gevangen is... Ik hoorde het.

— O ! heer, zegen de knaap, zei Fürst. Hij is mijn kleinzoon en vaderloos...

Hedwig naderde met haar kind en knielde met hem voor de sponde neer.

— Vaderloos ! herhaalde de stervende. Helaas ! Vaderloos laat ik u allen, allen achter... O ! dat mijn laatste blik de ondergang van het land moet zien... dat ik sterf zonder hoop !

— Edele heer, alle hoop is niet verloren, sprak Walter Fürst.

— Wie zal u redden ? Ik ga heen... en Ulrich... O ! wie zal u redden, mijn volk ?

— Wijzelf ! Heer, wij hadden het u willen komen melden, maar gij

waart ziek, vervolgde Fürst. Doch, hoor dan, voor gij van deze wereld scheidt, hoe Unterwalden, Uri en Schwytz zich hebben verbonden om de tirannen te verslaan... Een heilige eed verbindt ons... Er zal gehandeld worden eer nog het nieuwe jaar begint.

— Een bond gesloten ? vroeg von Attinghausen met opflikkerende stem.

— Op dezelfde dag zal in de drie gewesten de strijd beginnen... Alles is bijna gereed, maar goed geheimgehouden... Toch zijn vele honderden met ons verenigd. De dagen van de tirannie zijn geteld.

— En de sterke kastelen ?

— Die zullen vallen op dezelfde dag.

— En de edelen ?... Er zijn er nog enkele.

— O ! neen, heer... Sommigen dolen in de vreemde... maar denken zij aan ons ?... Niet de edelen, maar alleen de burgers en landslieden hebben zich verbonden en ons trouw gezworen...

De vrijheer verhief zich nog meer, ofschoon dit hem zijn laatste inspanning kostte.

— Hebben de landslieden dat gedaan ? vroeg hij. O ! dan zijn ze zich bewust van hun kracht. O ! getroost kan ik nu in het graf dalen.

En de grijsaard legde de kleine Walter de hand op het hoofd.

— Op dit hoofd, waar de appel stond, zegen ik in dit kind mijn trouwe volk, sprak hij met plechtige stem... De zoon van Tell... het oude stort ineem, het nieuwe verheft zich... En op het puin zal krachtig leven bloeien...

En luider nog ging hij voort :

— Ik zie vorsten en edelen met machtige legers strijd komen voeren tegen herders, boeren en ambachtslieden... Zo was het ook in Vlaanderen, en het volk overwon, en het geniet zijn vrijheid, waar nu welvaart heerst en kunsten bloeien... Ook Zwitserland krijgt zijn Groeningeveld... Weest een, blijft een... Geen macht ter wereld kan uw vrijheid breken... O ! mijn kinderen... mijn kinderen...

De grijsaard zonk in de kussens terug... zijn borst hijgde zwaar... zijn ogen braken...

— God... ontvang... mijn geest...

En met die bede voer de ziel van vrijheer von Attinghausen heen.

Een wijl nog stonden de mannen met gevouwen handen bij de dode...

Hedwig lag geknield en weende. De kleine Walter leunde tegen haar

aan en keek vreemd, niet begrijpend, naar de overledene.

Een monnik naderde en bad luid.

Zo gingen enige ogenblikken voorbij...

Walter Fürst hief dan zijn dochter en kleinkind op...

Stil verlieten ze het vertrek... Juist stormde Ulrich von Rudenz binnen...

— O ! ik kom toch niet te laat ? vroeg hij angstig.

— Uw oom is bij de Heer, antwoordde Walter Fürst.

— Reeds gestorven ! En ik, die hierheen rende, om hem nog om zijn zegen te vragen ! O ! vrienden, wacht even op mij, daar in die kamer !

Laat me een poos alleen bij hem, die voor mij een vader was...

De burgers begaven zich in het aangeduid vertrek...

Ze waren onder de indruk van het sterfbed, maar bij Hedwig sloeg de eigen smart weer op.

— O ! mijn Willem ! snikte ze. Kom, vader, laten we huiswaarts gaan !

Mijn ander kind is bij u... en het wacht mij op. Nu moet ik ook de plaats van zijn vader innemen...

— Hedwig, gij hebt gehoord, dat het uur van de bevrijding nadert ?

— Wanneer ? Ik ben de woorden moe.

— En ge zult de daden zien !

— Wanneer ? Nog drie weken... maar dan is mijn Willem bezweken, daar in die cel zonder lucht en licht...

— God in de hoge Hemel ! riep eensklaps Stauffacher, en dat klonk als een dankgebed, een jubelkreet.

Aan de ingang was een man verschenen...

— Vader ! juichte de kleine Walter...

— Mijn Willem !

En Hedwig wankelde aan de arm van Fürst.

— Zijn geest, mompelde Arnold.

— O ! eindelijk... eindelijk ! stamelde Tell, en hij omsloot moeder en kind... Ik hoorde, dat ge hier waart... ik begreep uw smart... Gered, ja, gered, door een wonder van de barmhartige God...

— Waak ik... zijt gij het... mijn Willem ? stotterde Walter Fürst. Gered !... ontkomen aan de tiran !...

— Die tiran is dood !

— Gessler dood ? !

't Klonk als uit één mond.

— Ja, getroffen door mijn pijl... En toch zijn mijn handen rein ! O !

God, het is al te veel, te veel... Laat ik het u straks vertellen ! De genadige Vader des Hemels heeft mij verlost !...

En toch begon Willem Tell haastig het gebeurde op het meer te verhalen...

Walter Fürst was de eerste, die zich beheerste...

— Laten wij waakzaam zijn, sprak hij... Wel is de tiran dood, maar zijn vrienden leven nog en zijn soldaten behouden de macht... Willem, gij kunt niet naar Bürglen of Altdorf terugkeren...

— Neen, vader, ik weet een hut in 't gebergte bij het meer... Daar zal ik wonen tot het land bevrijd is...

— Goed... en uw vrouw en kinderen komen bij mij.

— Waar is Willem ?...

— Te Altdorf...

— O ! haal hem... Vrouw en kinderen gaan met mij mee. Ikzelf zal hen beschermen... Ik denk aan Hendrik Melchthal...

— Juist, zei Arnold. De wreedaards zoeken wraak op onschuldigen, omdat ze weten, dat ze zo ook de vervolgte treffen...

Ulrich von Rudenz trad nu binnen. Zijn gelaat was nat van de tranen. De jonker keek Tell vol verbazing aan.

— Gij ! riep hij... Ontvlucht ?

— Ja, antwoordde Willem.

— O ! dan is God u genadig geweest... Mochten Bertha von Brüneck en dan ik ook datzelfde geluk genieten !

— De jonkvrouw ? vroeg Fürst...

— Zij is ontvoerd... ergens verborgen in een ander slot. Zo is de wraak van Gessler tegen mij.

— Gessler is dood ! hernam Tell.

— Gessler dood !... Gij raast !

— O ! mijn hand beefde niet, toen ik het onmens een pijl door het hart schoot...

— Gij hebt hem getroffen...

— Op de weg naar Küssnacht... Geen twee uur geleden ! Over het meer voer ik herwaarts aan...

— Grote hemel, hij is dood ! En toch sloeg hij door een van zijn laatste daden mij nog. Jonkvrouw Bertha is niet meer te Altdorf... Door mijn naspelingen kwam ik hier te laat. En zij bleven vruchteloos. Maar het on-

recht zal gebroken worden... Mannen, wij gaan ten strijde, nietwaar ?

Niemand antwoordde.

— O ! gij vertrouwt mij niet, hernam Rudenz op treurige toon. Maar ik heb zulks verdiend... O ! denkt niet meer aan de dwalingen van mijn jeugd ! Die jeugd heb ik afgeworpen... hedenmorgen, toen ik Gessler tot de strijd uitdaagde... Ik was verblind... ja, verblind door liefde. Een verrader ben ik nooit geweest... O ! ik weet het, wat gij gezworen hebt op de Rütli.

Ulrich zag, hoe de mannen ontstelden... Hun geheim was dan toch gekend.

— Ja, ik weet alles, wat ge daar verhandeld hebt. En bewaarde ik het niet als een heilig pand, al kwam ik aan Gesslers hof ? O ! niet om Gessler ging ik daar... het was om Bertha... Niet Gesslers gunst zocht ik, doch de liefde van de jonkvrouw... En zij is met ons... Broeders, vertrouwt ge me nu ?... O ! herinnert u, hoe ik tegenover de tiran stond. Bedenkt, hoe hij zich reeds op mij heeft gewroken !

Walter Fürst stak Ulrich de hand toe...

— Ja, wij hebben vertrouwen in u, zei de grijsaard... Gij zijt een van de onzen...

— Voert gij ons aan... wij zullen u volgen, sprak Stauffacher.

— En ik breng u de groet van Unterwalden, voegde Melchthal er aan toe.

— Komt allen de avond na de begrafenis van mijn oom hier, opdat we dan de plannen vaststellen, nodigde Rudenz hen uit. Ik ken die plannen... maar wij moeten de laatste schikkingen nemen...

Zo besloten ze hier in 't slot, waar vrijheer von Attinghausen in de kleine Walter zijn volk had gezegend.

Walter Fürst haalde uit Altdorf de jongste zoon van Tell. En in de nacht voer de meester-schutter met zijn geliefden over het meer, om in de hut, waar hij die middag de vissers aangetroffen had, het ogenblik van de strijd te verbeiden.

De dood van Gessler wekte haat bij de Oostenrijkers en vreugde bij de Zwitsers.

Toch waren er onder de laatsten, die vreesden, dat de bevrijdingsplannen door het gebeurde in de war zouden gestuurd worden.

Als de keizer nu een machtig leger zond alvorens men de worsteling had begonnen, werd de kans op welslagen voor de eedgenoten gering.

Stemmen gingen op, om onmiddellijk de worsteling aan te vatten.

Maar Walter Fürst maande tot geduld aan. De keizer voerde oorlog met andere vorsten en kon nu geen krijgslieden missen om de garnizoenen in de drie kantons te versterken.

Walter Fürst had juist geoordeeld. Albrecht was wel verbitterd toen hij Gessler's dood vernam, maar hij moest de kastijding uitstellen...

En voor de getrouwe bondsleden was de dag van de strijd nu nabij...

A. HANS.

WILLEM TELL

L. OPDEBEEK ~ UITGEVER ~ ANTWERPEN

A. HANS

WILLEM TELL

De Zwitsersche Volksheld

Penteekeningen van EDMOND VAN OFFEL

TWEEDE UITGAVE.

L. OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN
1933